

وزارت معارف

حسن خط

صنف چهارم

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ.ش.

سرود ملی

دا عزت د هر افغان دی
هر بچی یې قهرمان دی
د بلوڅو د ازبکو
د ترکمنو د تاجکو
پامیریان، نورستانیان
هم ایماق، هم پشه یان
لکه لمر پر شنه آسمان
لکه زره وي جاویدان
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی
کور د سولې کور د تورې
دا وطن د ټولو کور دی
د پښتون او هزاره وو
ورسره عرب، گوجر دي
براهوي دي، قزلباش دي
دا هېواد به تل ځلیري
په سینه کې د آسیا به
نوم د حق مودی رهبر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

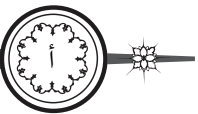

وزارت معارف

حسن خط

صنف چہارم

سال چاپ: ۱۳۹۷ هـ.ش.

مشخصات کتاب

مضمون: حسن خط

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش هنر نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: چهارم

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تالیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامه وزارت معارف

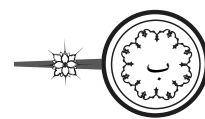
سال چاپ: ۱۳۹۷ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپ‌خانه: مطبعه بهیر

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

حق طبع، توزیع و فروش کتاب‌های درسی برای وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان محفوظ است. خرید و فروش آن در بازار ممنوع بوده و با متخلفان برخورد قانونی صورت می‌گیرد.

پیام وزیر معارف

اقراً باسم ربك

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی‌پایان بر رسول خاتم - حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه‌گان هویدا است، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه‌های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراها و والدین، از عناصر شش‌گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می‌روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می‌نمایند. در چنین برهه سرنوشت‌ساز، رهبری و خانواده بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می‌باشد.

از همین رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت‌های مهم وزارت معارف پنداشته می‌شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب‌های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه‌های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکر شده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به‌عنوان تربیت‌کننده‌گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می‌گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش‌های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت‌پذیری، با این نیت تدریس را آغاز کنند، که در آینده نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش‌آموزان خوب و دوست‌داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه‌های فردای کشور می‌خواهم تا از فرصت‌ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفاده بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن‌ها در این راه مقدس و انسان‌ساز موفقیت استدعا دارم. با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مرفعی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

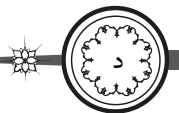
دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

فهرست

صفحه	عنوان	شماره درس
۱	فصل اول: طرز خطاطی و حرکات مفرد خط نستعلیق با قلم نی	
۱	حرف «آ، ا»	۱
۲	حرف «ب»	۲
۳	حرف «ج»	۳
۴	حرف «د»	۴
۵	حرف «ر»	۵
۶	حرف «س و ص»	۶
۷	حرف «ط»	۷
۸	حرف «ع»	۸
۹	حرف «ف»	۹
۱۰	حرف «ق»	۱۰
۱۱	حرف «ک»	۱۱
۱۲	حرف «ل»	۱۲
۱۳	حرف «م»	۱۳
۱۴	حرف «ن»	۱۴
۱۵	حرف «و»	۱۵
۱۶	حرف «ه»	۱۶
۱۷	حرف «ی»	۱۷
	فصل دوم: طرز خطاطی با کلمات چند حرفی...	
۱۸	آدم	۱۸
۱۹	ادب	۱۹
۲۰	بنفشه	۲۰
۲۱	جریده	۲۱
۲۲	دانا	۲۲
۲۳	راستی	۲۳
۲۴	ستاره	۲۴
۲۵	صلح	۲۵
۲۶	طاووس	۲۶
۲۷	عالم	۲۷
۲۸	فصل	۲۸
۲۹	قانون	۲۹

۳۰کتاب	۳۰
۳۱لباس	۳۱
۳۲مادر	۳۲
۳۳نان	۳۳
۳۴وادی	۳۴
۳۵هنر	۳۵
۳۶یاسمن	۳۶

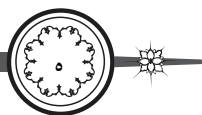
فصل سوم: طرز خطاطی جملات کوتاه با در نظر...

۳۷آدم	۳۷
۳۸ادب	۳۸
۳۹بنفشه	۳۹
۴۰جریده	۴۰
۴۱دانا	۴۱
۴۲راستی	۴۲
۴۳ستاره	۴۳
۴۴صلح	۴۴
۴۵طاووس	۴۵
۴۶عالم	۴۶
۴۷فصل	۴۷
۴۸قانون	۴۸
۴۹کتاب	۴۹
۵۰لباس	۵۰
۵۱مادر	۵۱
۵۲نان	۵۲
۵۳وادی	۵۳
۵۴هنر	۵۴
۵۵یاسمن	۵۵

بخش دوم

۵۹-۵۶رهنمای معلم تدریس حسن خط	۵۶
-------	-------------------------------	----

یاد آوری: نکاتی چند پیرامون شناخت، تعریف بعضی از خطوط و قواعد آن، همچنان روش استفاده از وسایل و لوازم خوشنویسی «زیبانویسی» برای آن عده استادان محترمی که تدریس مضمون «حسن خط» را به عهده دارند، در اوراق آخر این کتاب گنجانیده شده، تا معلمان گرامی بتوانند در تدریس حسن خط به شاگردان از آن استفاده لازم به عمل آورند.

فصل اول

طرز خطاطی و حرکات حرف‌های مفرد خط نستعلیق با قلم نی

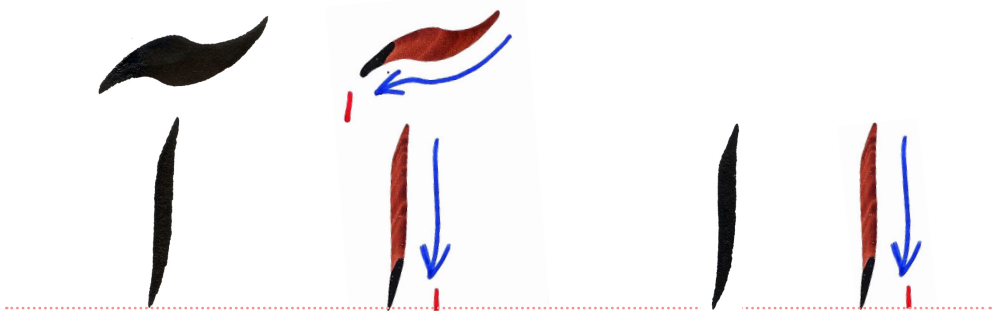
درس اول

حرف «آ»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «آ» بادر نظر داشت قاعده خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

به نظر شما «مد» بالای کدام حرف نوشته می‌شود؟
آیا گفته می‌توانید در حرف «الف» چند حرکت توسط قلم نی انجام شده؟

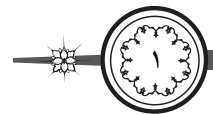

فعالیت

از روی سرخط فوق با قلم نی حرف «الف، مد» را چند بار در کتابچه‌های مشق‌تان خطاطی کنید.

حرف «الف» و «مد» «آ» را با قلم نی چند بار در کتابچه‌های‌تان روی خط کرسی خطاطی نمایید.

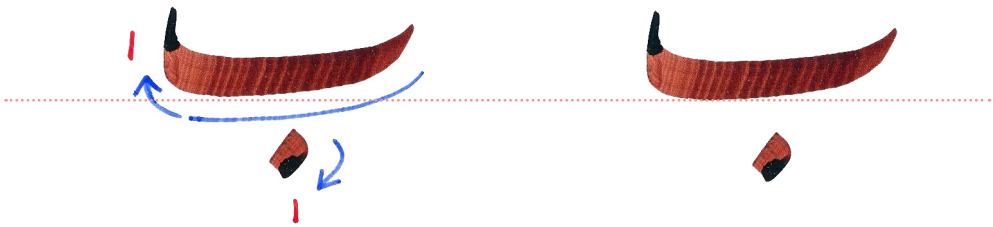

حرف «ب»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «ب» روی خط کرسی با خط نستعلیق

پرسش

به نظر شما، حرف «ب» توسط قلم نی چگونه و در چند حرکت خطاطی می‌شود؟

فعالیت

تمرین فوق را روی خط کرسی در کتابچه‌های مشق‌تان با قلم نی چند بار خطاطی کنید.

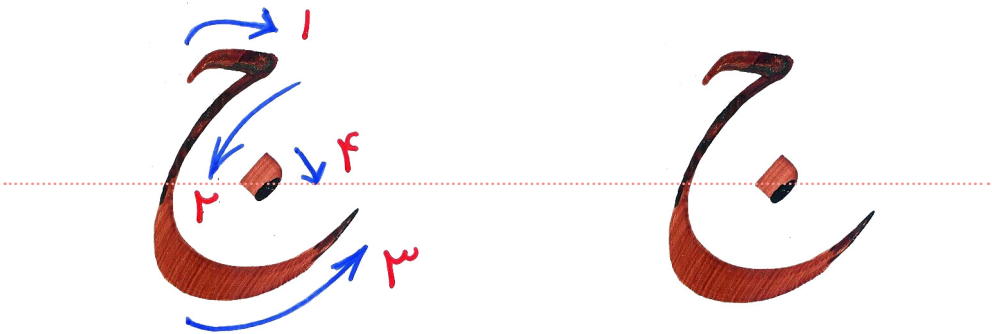
با قلم نی حرف «ب» را روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

حرف «ج»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «ج» با در نظر داشت قاعده نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی حرف «ج» را خطاطی کرده اید؟
به نظر شما، در حرف «ج» چند حرکت وجود دارد؟

فعالیت

در گروه‌ها راجع به حرکت حرف «ج» و طرز خطاطی آن بحث کنید؛ سپس با قلم نی، آن را روی خط کرسی مشق کنید.

حرف «ج» را با قلم نی در کتابچه‌های تان چندین بار تمرین کنید.

حرف «د»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «د» توسط قلم نی، روی خط کررسی با خط نستعلیق

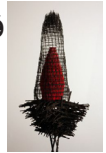
پرسش

گاهی حرف «د» را با حرکت‌های آن با خط نستعلیق خطاطی نموده اید؟

فعالیت

سرمشق فوق را با کمک استاد در کتابچه‌های تان با قلم نی مشق کنید.

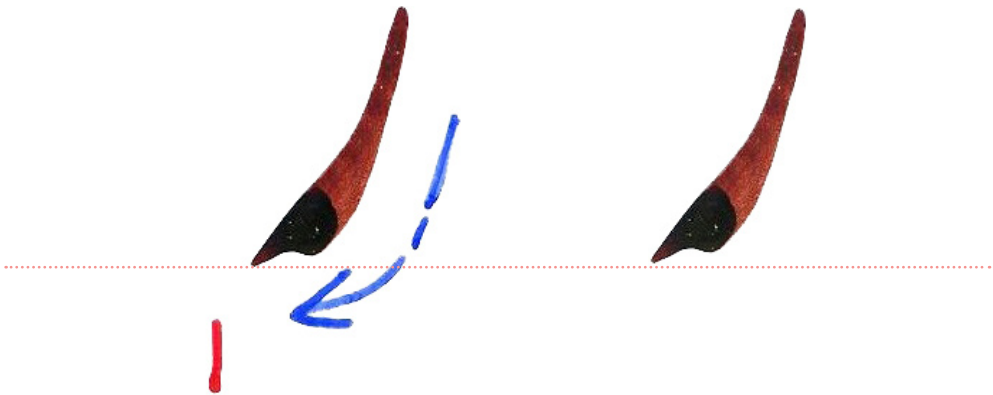
حرف «د» را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

حرف «ر»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «ر» روی خط کرسی با قاعده خط نستعلیق

پرسش‌ها

گاهی حرف «ر» را با قلم نی با خط نستعلیق خطاطی نموده اید؟
به نظر شما، در حرف «ر» چند حرکت موجود است؟

فعالیت

درباره حرکت حرف «ر» و طرز خطاطی آن با هم بحث نموده؛ سپس آن را با قلم نی، در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

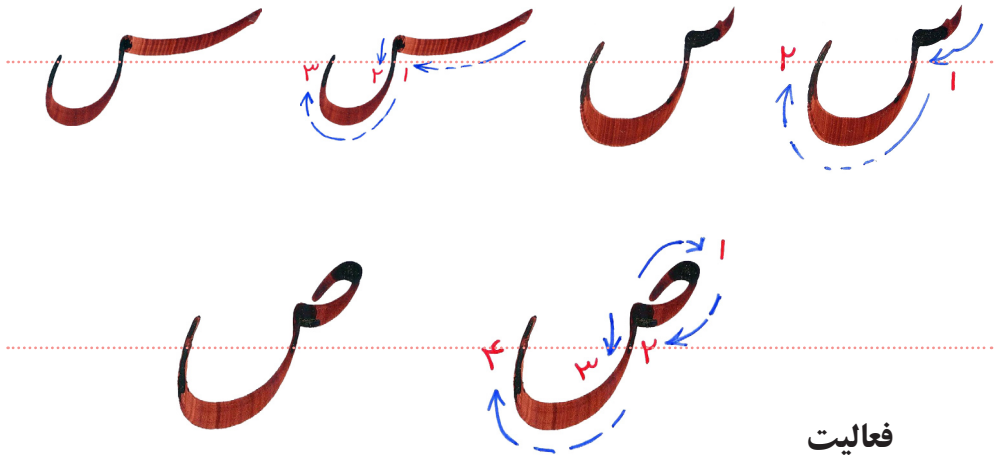
سر مشق بالا را با قلم نی خطاطی کنید.

حرف «س، ص»

اهداف: ۱. آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «س»، «ص» به صورت دنداندار و کشش دار، روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی حرف «س» را علاوه بر دنداندهای آن با کدام طریقه دیگر خطاطی نموده اید؟ در سرمشق زیر چه می‌بینید و بگویید چند حرکت در آن‌ها وجود دارد؟

فعالیت

درباره حرف «س» دنداندار و کشش دار و همچنان حرکت‌های حرف «ص» و خطاطی آن‌ها روی خط کرسی با همدیگر مشوره کرده؛ سپس با قلم نی خطاطی کنید.

سرمشق فوق را با قلم نی روی خط کرسی مشق و تمرین کنید.

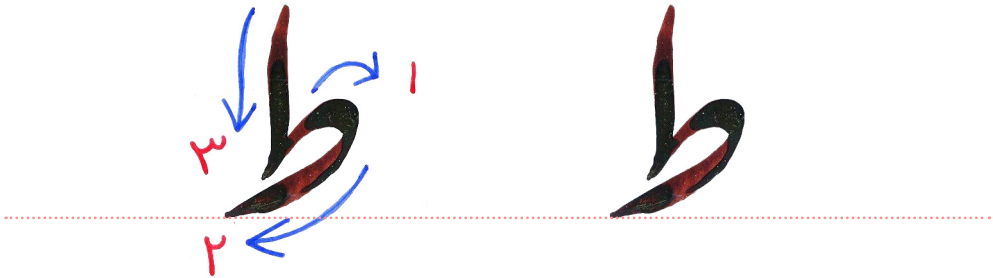

حرف «ط»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «ط» و حرکت آن روی خط کرسی، با خط نستعلیق

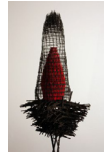
پرسش

چه فکر می کنید، حرف «ط» در چند حرکت، توسط قلم نی خطاطی می شود؟

فعالیت

حرف «ط» را بادر نظر داشت حرکت های آن با خط نستعلیق توسط قلم نی، روی خط کرسی مشق کنید.

حرف «ط» را با خط نستعلیق توسط قلم نی در کتابچه های تان مشق و تمرین کنید.

حرف «ع»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «ع» با قاعده خط نستعلیق توسط قلم نی

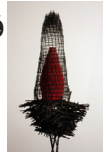
پرسش‌ها

گاهی حرف «ع» را توسط قلم نی، با خط نستعلیق خطاطی نموده اید؟
به نظر شما، خطاطی حرف «ع» با قلم نی، از کدام نقطه آغاز می‌شود؟

فعالیت

سرمشق فوق را با قلم نی، روی خط کرسی با قاعده خط نستعلیق مشق کنید.

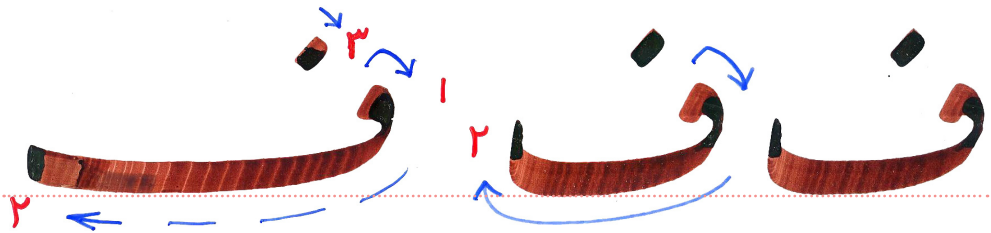
با قلم نی سرمشق بالا را در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

حرف «ف»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «ف» روی خط کرسی با خط نستعلیق

پرسش

به نظر شما، در خطاطی حرف «ف» چند حرکت در نظر گرفته می‌شود؟

فعالیت

در باره چگونگی خطاطی حرف «ب» فکر کرده؛ سپس آن را با خط نستعلیق، روی خط کرسی با قلم نی مشق کنید.

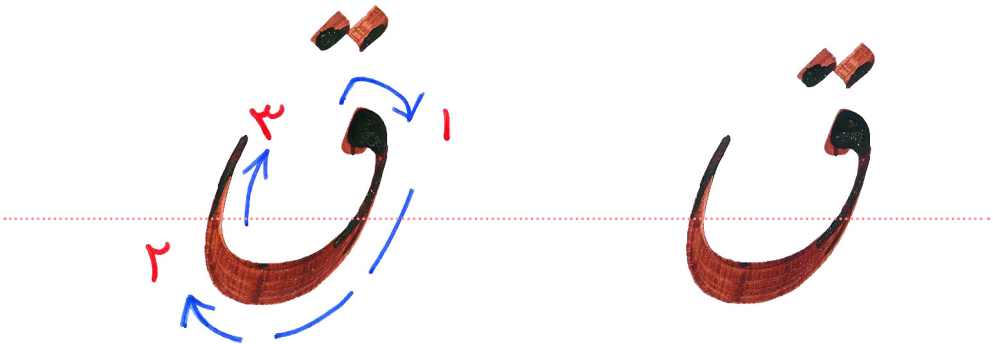
حرف «ف» را با قلم نی مطابق سرمشق کتاب با خط نستعلیق مشق و تمرین کنید.

حرف «ق»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرکت‌های حرف «ق» روی خط کرسی با خط نستعلیق

پرسش

چه فکر می‌کند، خطاطی حرف «ق» از کدام نقطه آغاز می‌شود؟

فعالیت

درباره حرف «ق» و طرز خطاطی آن با همدیگر بحث کنید؛ سپس با قلم نی سرمشق فوق را تمرین نمایید.

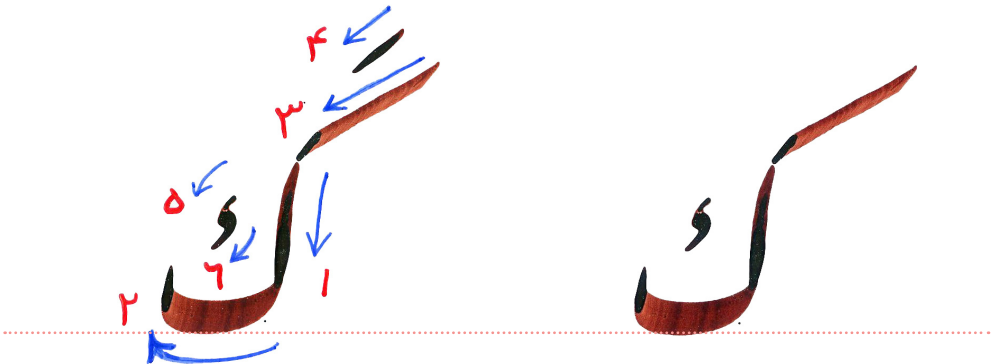
سرمشق فوق را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

حرف «ک، گ»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف‌های «ک، گ» توسط قلم نی، روی خط کرسی با خط نستعلیق

پرسش

گاهی حرف «ک» را با خط نستعلیق توسط قلم نی، خطاطی نموده اید؟

فعالیت

در باره حرف‌های «ک، گ» و طرز نوشتن آن‌ها با همدیگر بحث کنید؛ سپس با قلم نی، سرمشق فوق را روی خط کرسی مشق نمایید.

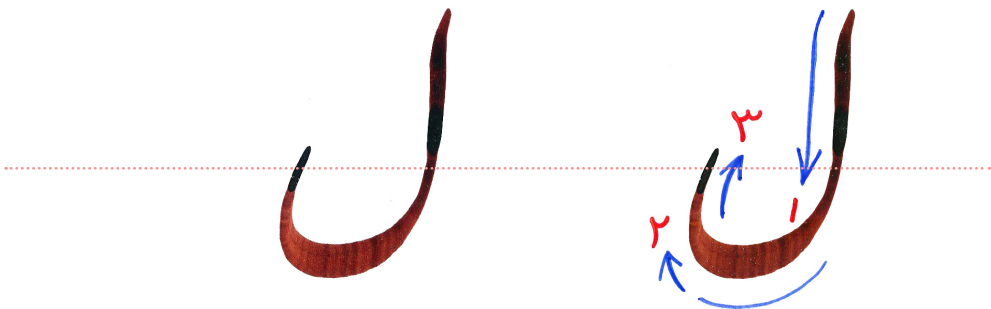
حرف‌های «ک، گ» را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

حرف «ل»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «ل» و حرکت‌های آن، توسط قلم نی، روی خط کرسی، با خط نستعلیق

پرسش‌ها

به نظر شما، حرف «ل» در چند حرکت خطاطی می‌شود؟
گاهی حرف «ل» را توسط قلم نی با خط نستعلیق، روی خط کرسی خطاطی نموده اید؟

فعالیت

در باره حرکت‌های حرف «ل» و طرز نوشتن آن با همدیگر مشوره کرده؛ سپس آنرا توسط قلم نی، با خط نستعلیق روی خط کرسی مشق نمایید.

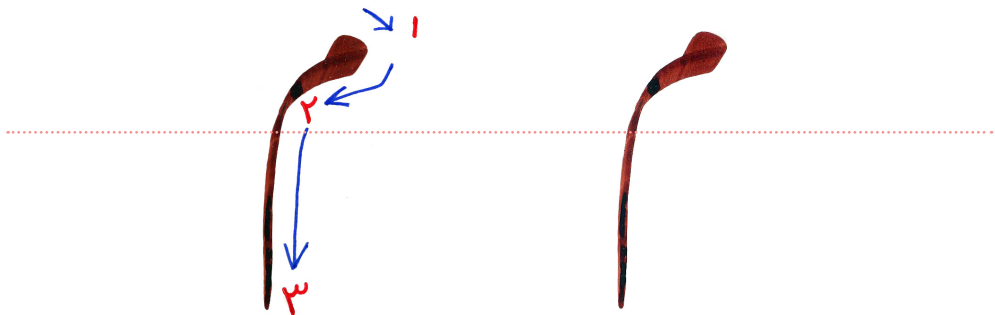
سر مشق فوق را با قلم نی روی خط کرسی تمرین کنید.

حرف «م»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «م» و حرکت‌های آن، توسط قلم نی، روی خط کرسی، با خط نستعلیق

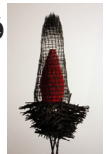
پرسش‌ها

شکل زیر را با دقت ببینید و بگویید که حرف «م» در کدام قسمت خط کرسی واقع است؟
به نظر شما، حرف «م» در چند حرکت خطاطی شده است؟

فعالیت

در باره حرکت حرف «م» و طرز خطاطی آن با همدیگر مشوره کنید؛ سپس حرف «م» را با قلم نی، مشق نمایید.

حرف «م» را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

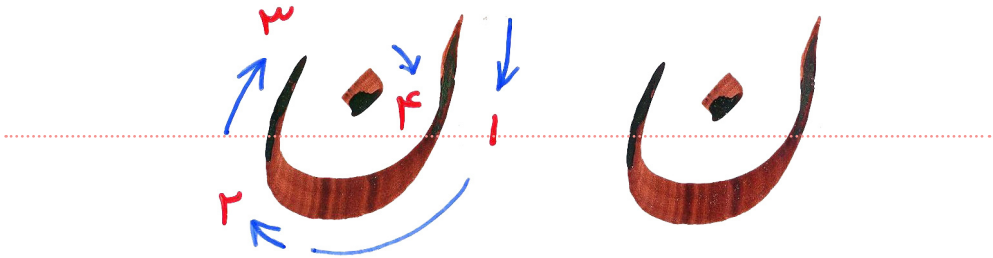
حرف «ن»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «ن» توسط قلم نی، روی خط کرسی با خط نستعلیق

پرسش‌ها

چه فکر می‌کنید، حرف «ن» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟
به نظر شما، حرف «ن» در چند حرکت خطاطی شده است؟

فعالیت

در باره نوشتن حرکت حرف «ن» و طرز خطاطی آن با همدیگر مشوره کنید؛ سپس مشق فوق را با قلم نی در کتابچه‌های تان تمرین نمایید.

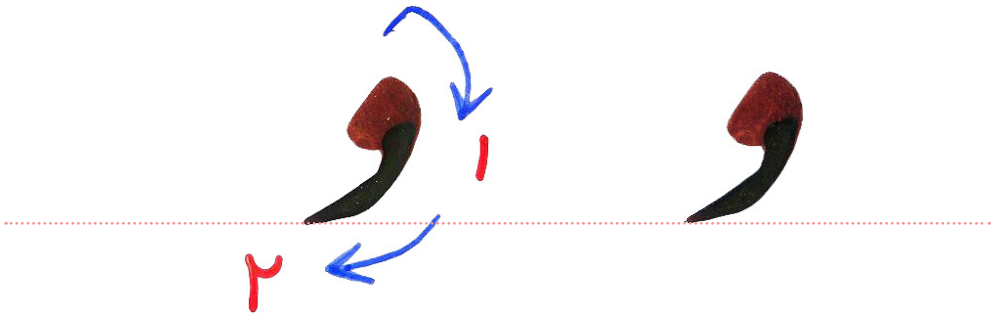
حرف «ن» را با قلم نی روی خط کرسی چندبار در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

حرف «و»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرف «و» و حرکت‌های آن توسط قلم نی، روی خط کرسی با خط نستعلیق

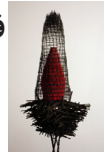
پرسش‌ها

گاهی حرف «و» را با قلم نی روی خط کرسی با خط نستعلیق، خطاطی نموده اید؟ چه فکر می‌کنید، حرف «و» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

فعالیت

در باره حرکت‌های خطاطی حرف «و» و طرز نوشتن آن با خط نستعلیق توسط قلم نی، با همدیگر بحث کنید؛ سپس آن را چندین بار در کتابچه‌های تان تمرین کنید.

حرف «و» را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

حرف «ه»

هدف: آشنایی شاگردان با حرکت حرف «ه» و طرز خطاطی آن با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی حرف «ه» را روی خط کرسی با خط نستعلیق خطاطی کرده اید؟
به نظر شما، حرف «ه» به چند طریق و چگونه خطاطی می‌شود؟

فعالیت

در باره حرکات خطاطی حرف «ه» با طریقه‌های مختلف بحث کنید؛ سپس آن را با قلم نی، مشق و تمرین کنید.

کارخانه‌گی

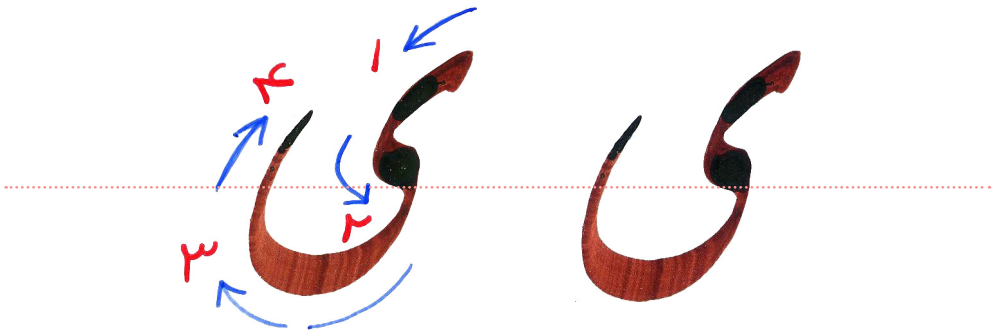
سر مشق فوق را با قلم نی در کتابچه‌های تان، مشق و تمرین کنید.

حرف «ی»

هدف: آشنایی شاگردان با طرز حرکت های حرف «ی» و طریق خطاطی آن، روی خط کرسی با خط نستعلیق

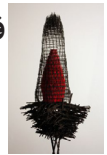
پرسش ها

به نظر شما، حرف «ی» چند قسم خطاطی می شود؟
چه فکر می کنید، حرف «ی» حرف چندم الفبا است و در چند حرکت خطاطی می شود؟

فعالیت

حرکت های حرف «ی» را در نظر بگیرید و سپس آن را با خط نستعلیق توسط قلم نی در کتابچه های تان مشق نمایید.

حرف «ی» را روی خط کرسی در کتابچه های تان، چندین بار مشق و تمرین کنید.

فصل دوم

طرز خطاطی کلمات چند حرفی و ترکیب آن با حرف‌های دیگر با قواعد خط نستعلیق

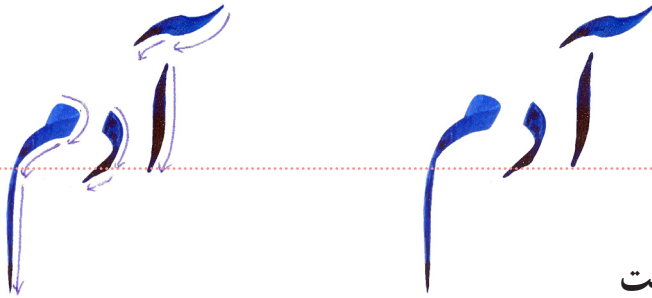
درس هجدهم

آدم

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی و حرکت‌های کلمه «آدم» با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

چه فکر می‌کنید، حرف «مد» بالای کدام حرف‌ها نوشته می‌شود و از چند حرکت تشکیل شده است؟
گاهی کلمه «آدم» را روی خط کرسی خطاطی نموده اید؟

فعالیت

از روی سرخط فوق کلمه «آدم» را با در نظر داشت حرکت‌های آن، روی خط کرسی با قلم نی در کتابچه‌های تان چند بار مشق و تمرین کنید.

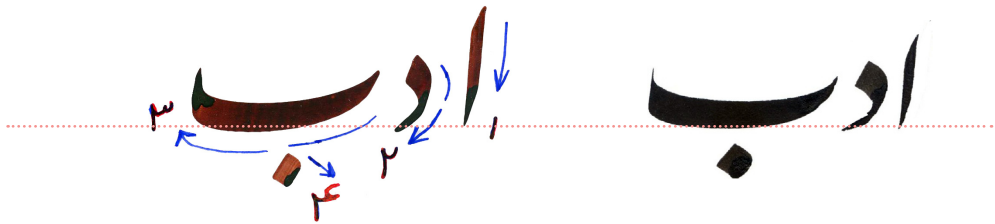
کلمه «آدم» را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

ادب

هدف: آشنایی شاگردان با حرکات‌های کلمه «ادب» توسط قلم نی با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی کلمه «ادب» را توسط قلم نی با حرکات آن خطاطی نموده اید؟
چه فکر می‌کنید، کلمه «ادب» در کدام قسمت خط کرسی قرار گرفته است؟

فعالیت

کلمه «ادب» را با اساسات و قواعد آن، چندین بار تمرین کرده و با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

سرمشق فوق را با قلم نی در کتابچه‌های تان تمرین کنید.

بنفشه

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرکت‌های کلمه «بنفشه» توسط قلم نی با خط نستعلیق روی خط کرسی

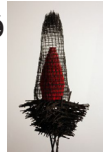
پرسش‌ها

چه فکر می‌کنید، کلمه «بنفشه» از چند حرف تشکیل شده است؟
کدام حرف‌ها در کلمه «بنفشه» بالای خط کرسی، خطاطی شده است؟

فعالیت

سر مشق فوق را بادر نظر داشت حرکت‌های آن، توسط قلم نی روی خط کرسی با خط نستعلیق در کتابچه‌های تان مشق نمایید.

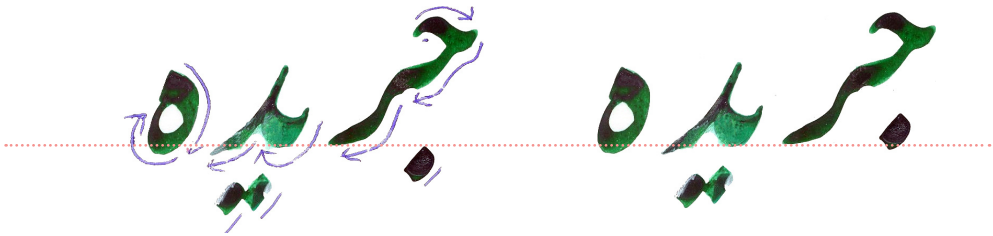
با قلم نی فعالیت داده شده را در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

جریده

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی و حرکت‌های کلمه «جریده»، با خط نستعلیق، روی خط کرسی

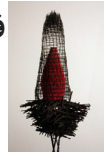
پرسش

به نظر شما کلمه «جریده» از چند حرف تشکیل شده است؟

فعالیت

در گروه‌ها راجع به حرکت‌های نوشتن کلمه «جریده» با هم بحث کنید؛ سپس با قلم نی آن را روی خط کرسی مشق نمایید.

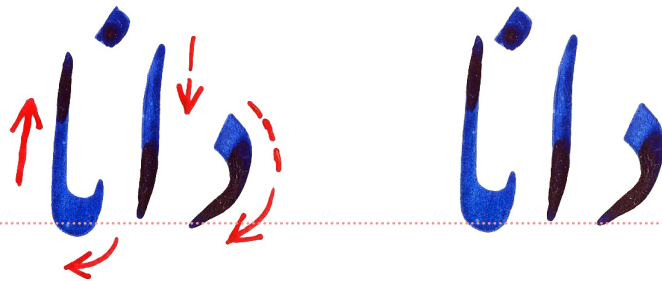
کلمه «جریده» را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید

دانا

هدف: آشنایی شاگردان با طرز نوشتن حرکت‌های کلمه «دانا» با خط نستعلیق توسط قلم نی، روی خط کرسی

پرسش‌ها

به نظر شما، خط نستعلیق در نوشتن و خواندن چه اهمیت دارد؟
چه فکر می‌کنید، حرف‌های کلمه «دانا» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

فعالیت

کلمه «دانا» را با کمک استاد در کتابچه‌های تان با قلم نی و بادر نظر داشت حرکت‌های آن مشق کنید.

کلمه «دانا» را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

راستی

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی و حرکات حرف‌های کلمه «راستی» با خط نستعلیق روی خط کرسی

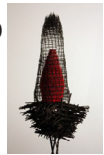
پرسش‌ها

به نظر شما، کلمه «راستی» به چند طریقه خطاطی می‌شود؟
درباره حرکات‌های حرف‌های کلمه «راستی» چیزی می‌دانید؟

فعالیت

درباره حرکات‌های کلمه «راستی» با هم بحث کرده؛ سپس آن را با قلم نی، روی خط کرسی مشق کنید.

سر مشق بالا را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

ستاره

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «ستاره» با خط نستعلیق توسط قلم نی، روی خط کرسی

پرسش‌ها

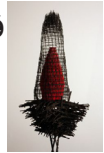
گاهی کلمه «ستاره» را توسط قلم نی با خط نستعلیق خطاطی نموده اید؟
به نظر شما، در خطاطی حرف‌های کلمه «ستاره» چند حرکت موجود است؟

ستاره ستاره

فعالیت

درباره نوشتن حرکت‌های کلمه «ستاره» و طرز خطاطی آن با هم دیگر مشوره نموده؛ سپس آنرا با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

«ستاره» را با قلم نی روی خط کرسی مشق و تمرین کنید.

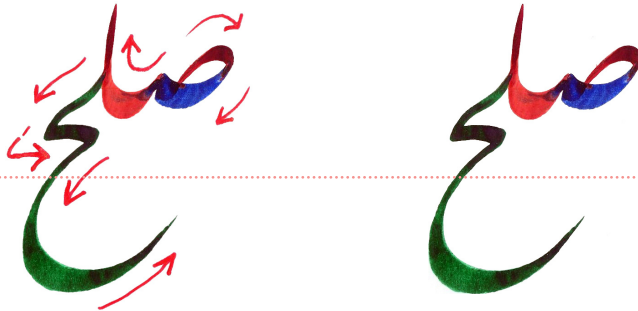

صلح

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «صلح» توسط قلم نی، روی خط کرسی

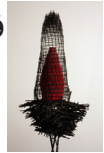
پرسش‌ها

به نظر شما، حرف‌های کلمه «صلح» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟
گاهی کلمه «صلح» را توسط قلم نی روی خط کرسی خطاطی کرده اید؟

فعالیت

در گروه‌ها را جمع به کلمه‌هایی که حرف اول آن‌ها با «ص» شروع شده، باشد فکر کنید؛ سپس با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

کلمه «صلح» را با قلم نی روی خط کرسی، در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

طاووس

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی و نوشتن حرکات کلمه «طاووس» توسط قلم نی با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

به نظر شما، کلمه «طاووس» در چند حرکت توسط قلم نی خطاطی می‌شود؟
چه فکر می‌کنید، حرف‌های کلمه «طاووس» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

فعالیت

نوشتن حرکت‌های کلمه «طاووس» را روی خط کرسی با خط نستعلیق توسط قلم نی، مشق کنید.

سر مشق «طاووس» را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

عالم

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «عالم» با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

به نظر شما، کلمه «عالم» در چند حرکت روی خط کرسی خطاطی می‌شود؟
گاهی کلمه «عالم» را توسط قلم نی روی خط کرسی با خط نستعلیق خطاطی نموده
اید؟

فعالیت

مطابق سرمشق بالا کلمه «عالم» را با قلم نی روی خط کرسی با خط نستعلیق، مشق کنید.

کارخانه‌گی

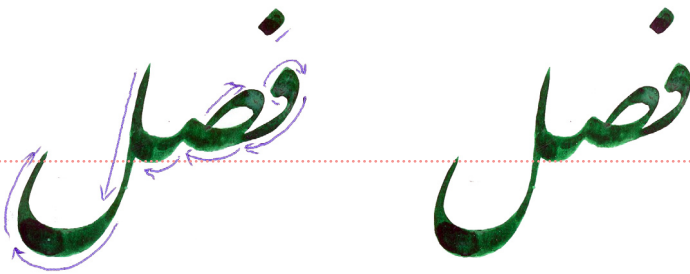
کلمه «عالم» را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

فصل

هدف: آشنایی شاگردان با طرز حرکت‌های خطاطی کلمه «فصل» با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی حرکت‌های کلمه «فصل» را توسط قلم نی روی خط کرسی مشق کرده‌اید؟
در خطاطی کلمه «فصل» با خط نستعلیق، چند حرکت دیده می‌شود؟

فعالیت

درباره کلمه «فصل» با هم مشوره کرده؛ سپس آن را توسط قلم نی با خط نستعلیق روی خط کرسی، مشق کنید.

کارخانه‌گی

کلمه «فصل» را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های مشق‌تان تمرین کنید.

قانون

هدف: آشنایی شاگردان با طرز حرکت‌های خطاطی کلمه «قانون» با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی کلمه «قانون» را روی خط کرسی خطاطی نموده‌اید؟
زمانی که حرف «ق» در اول و وسط کلمه می‌آید، چه شکلی را به خود می‌گیرد؟

قانون قانون

فعالیت

در باره طرز خطاطی و حرکت‌های نوشتن کلمه «قانون» با هم بحث کرده؛ سپس هر کدام آن‌را با قلم نی در کتابچه‌های تان تمرین کنید.

سر مشق کلمه «قانون» را با قلم نی در کتابچه‌های تان روی خط کرسی مشق و تمرین نمایید.

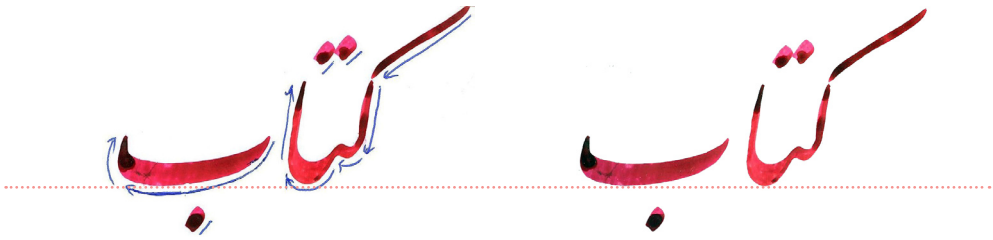
کتاب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «کتاب» با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

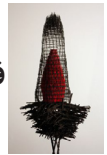

از چند کلمه نام ببرید که حرف اول آن «ک» باشد؟
به نظر شما، در خطاطی کلمه کتاب توسط قلم نی، چند حرکت مشاهده می‌شود؟

فعالیت

درباره حرکت‌های کلمه «کتاب» و طرز خطاطی آن توسط قلم نی، با همدیگر بحث کنید؛ سپس آن را با قلم نی، روی خط کرسی مشق نمایید.

کلمه «کتاب» را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان تمرین کنید.

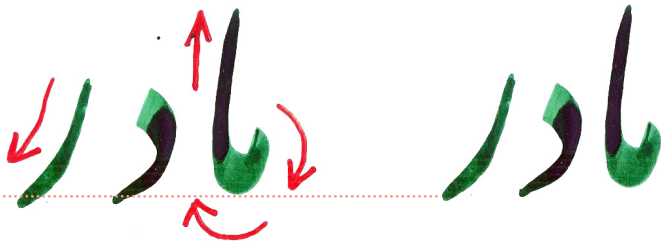

مادر

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «مادر» روی خط کرسی، با اساسات و قواعد خط نستعلیق

پرسش‌ها

گاهی کلمه «مادر» را با خط نستعلیق توسط قلم نی، روی خط کرسی خطاطی نموده اید؟
به نظر شما، در خطاطی کلمه «مادر» چند حرکت قلم نی مشاهده می‌شود؟

فعالیت

درباره حرکت‌های کلمه «مادر» توسط قلم نی با همدیگر مشوره کرده؛ سپس سرمشق فوق را در کتابچه‌های تان تمرین کنید.

کارخانه‌گی

کلمه «مادر» را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

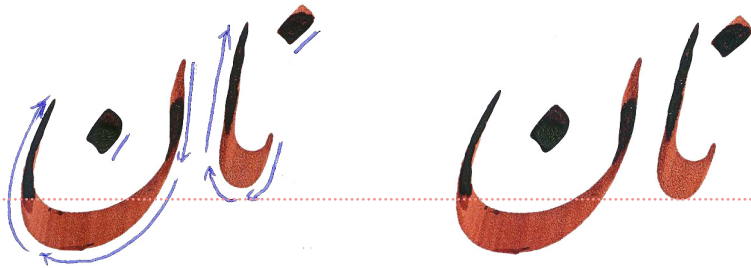

نان

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «نان» و حرکت‌های آن توسط قلم نی، روی خط کرسی

پرسش

به نظر شما، در خطاطی کلمه «نان» چند حرکت به نظر می‌رسد؟

فعالیت

درباره حرکت‌های کلمه «نان» و طرز خطاطی آن با هم دیگر مشوره کرده؛ سپس با قلم نی، آن را در کتابچه‌های تان تمرین کنید.

کلمه «نان» را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

وادی

هدف: آشنایی شاگردان با حرکات کلمه «وادی» توسط قلم نی و طرز خطاطی آن روی خط کرسی

پرسش‌ها

چه فکر می‌کنید، در حرکتهای کلمه «وادی» توسط قلم نی، چند حرکت وجود دارد؟
گاهی کلمه «وادی» را روی خط کرسی خطاطی نموده اید؟

وادی وادی

فعالیت

درباره طرز خطاطی و حرکتهای کلمه وادی توسط قلم نی با همدیگر بحث کرده؛ سپس کلمه وادی را در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

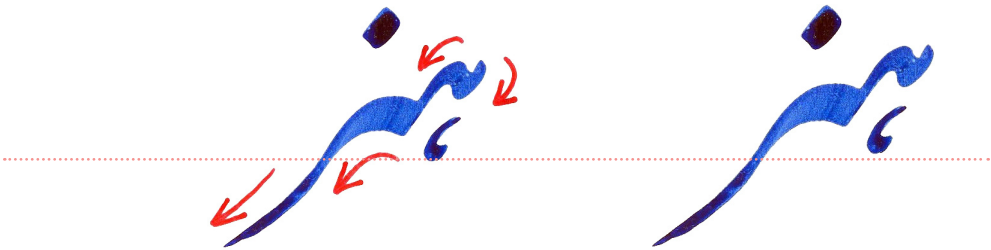
با قلم نی کلمه «وادی» را در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

هنر

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «هنر» بادر نظر داشت حرکت های آن، توسط قلم نی، روی خط کرسی

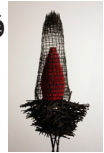
پرسش ها

به نظر شما، حرکت های کلمه «هنر» توسط قلم نی، از کدام قسمت، روی خط کرسی خطاطی می شود؟
چه فکر می کنید، در خطاطی کلمه «هنر» چند حرکت دیده می شود؟

فعالیت

درباره طرز خطاطی کلمه «هنر» و حرکت های آن، توسط قلم نی با همدیگر بحث کرده؛ سپس سرمشق فوق را تمرین کنید.

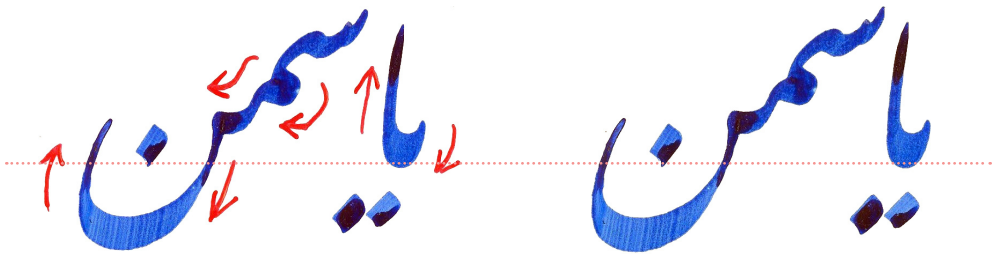
کلمه «هنر» را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه های تان بار بار بنویسید.

یاسمن

هدف: آشنایی شاگردان با نوشتن حرکت‌های کلمه «یاسمن» توسط قلم نی، روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی کلمه «یاسمن» را به صورت کش‌دار، با قلم نی خطاطی نموده‌اید؟
به نظر شما، حرف «ی» به چند طریق و چگونه خطاطی می‌شود؟

فعالیت

حرکت‌های کلمه «یاسمن» را توسط قلم نی در نظر گرفته؛ سپس آن را روی خط کرسی، مشق کنید.

کلمه «یاسمن» را با قلم نی روی خط کرسی، در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

فصل سوم

طرز خطاطی جمله‌های کوتاه با در نظر داشت قواعد خط نستعلیق

درس سی و هفتم

آدم

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «آدم» در جمله، با خط نستعلیق روی خط کرسی

پرسش‌ها

چه فکر می‌کنید، حرکت «مد» بالای کدام حرف‌ها نوشته شده است؟
در جمله زیر کدام حرف‌ها در بالا و کدام حرف‌ها در پایین خط کرسی قرار دارند؟

بنی آدم اعضای یکدیگرند.

فعالیت

جمله فوق را با قلم نی و با در نظر داشت حرکت‌های حرف‌های آن روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

کلمه «بنی آدم» را با قلم نی در کتابچه‌های تان با خط نستعلیق تمرین کنید.

ادب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی و حرکتهای حرفهای کلمه «ادب» در جمله توسط قلم نی، روی خط کرسی

پرسشها

چه فکر می کنید، جمله زیر از چند حرف تشکیل شده است؟
به نظر شما، کلمه «ادب» در کدام قسمت خط کرسی قرار گرفته است؟

با ادب باش که سر مشق جوانان ادب است.

فعالیت

کلمه «ادب» را با اساسات و قواعد خطاطی چند بار تمرین کرده؛ سپس جمله فوق را در کتابچه های تان با قلم نی و با خط نستعلیق تمرین کنید.

با قلم نی جمله بالا را در کتابچه های تان مشق و تمرین کنید.

بنفشه

هدف: آشنایی شاگردان با طرز حرکات حرف‌های کلمه «بنفشه» در جمله، با خط نستعلیق روی خط کرسی

پرسش‌ها

چه فکر می‌کنید، حرف‌های جمله زیر در چند حرکت خطاطی شده است؟
به نظر شما، کلمه «بنفشه» از چند حرف تشکیل شده است و حرف‌های آن در کدام قسمت خط کرسی قرار دارد؟

گذر کن چو صبا بر بنفشه زار

فعالیت

جمله فوق را روی خط کرسی با خط نستعلیق در کتابچه‌های تان با قلم نی، مشق و تمرین کنید.

جمله بالا را با قلم نی در کتابچه‌های تان چند بار مشق و تمرین کنید.

جریده

هدف: آشنایی شاگردان با طرز درست خطاطی کلمه «جریده» در یک جمله با خط نستعلیق روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی کلمه «جریده» را در یک جمله خطاطی کرده اید؟
به نظر شما، حرف‌های «جریده» در یک جمله چگونه خطاطی می‌شود؟

ثبت است بر جریده عالم دوام ما

فعالیت

در گروه‌ها راجع به طرز خطاطی جمله بالا با هم بحث کنید؛ سپس جمله فوق را با قلم نی، روی خط کرسی با خط نستعلیق مشق کنید.

جمله بالا را با قلم نی در کتابچه‌های تان با خط نستعلیق چندبار، مشق و تمرین کنید.

دانا

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «دانا» در جمله، با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی کلمه «دانا» را با خط نستعلیق، در یک جمله روی خط کرسی خطاطی نموده اید؟
چند کلمه که حرف اول آن‌ها «دال» باشد، نام بگیرید؟

توانا بود هر که دانا بود .

فعالیت

جمله فوق و کلمه «دانا» را با کمک استاد در کتابچه‌های تان با قلم نی مشق کنید.

کلمه «دانا» را با قلم نی با خط نستعلیق چند بار در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

راستی

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «راستی» در جمله، با خط نستعلیق و حرکت های آن با قلم نی، روی خط کرسی

پرسش ها

گاهی کلمه راستی را در یک جمله با خط نستعلیق، روی خط کرسی خطاطی نموده اید؟
به نظر شما، در جمله زیر چند حرکت قلم نی، به کار رفته است؟

راستی موجب رضای خداوند است. (جل جلاله)

فعالیت

درباره اساسات و جمله نویسی خط نستعلیق با هم بحث نموده؛ سپس جمله فوق را با قلم نی، در کتابچه های تان مشق کنید.

جمله بالا را با قلم نی در کتابچه های تان، چندین بار مشق کنید.

ستاره

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی حرکت‌های کلمه «ستاره» در جمله، با خط نستعلیق روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی حرف «س» را بدون دندانه، به صورت کشش‌دار، با قلم نی خطاطی کرده اید؟
به نظر شما، در حرف «س» کشش‌دار، چند حرکت مشاهده می‌شود؟

ستاره شب، بحران نمی‌فشانند نور

فعالیت

درباره کلمه «ستاره» و حرف «س» دندانه‌دار و «س» کشش‌دار فکر کرده؛ سپس آن‌را با قلم نی، روی خط کرسی، در کتابچه‌های تان مشق کنید.

جمله فوق را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان تمرین کنید.

صلح

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «صلح» در جمله، با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

چه فکر می‌کنید، صلح در زنده‌گی انسان‌ها چه اهمیت دارد؟
گاهی کلمه «صلح» را در یک جمله با قلم نی، روی خط کرسی با خط نستعلیق خطاطی کرده اید؟

صلح چیست.

فعالیت

در گروه‌ها راجع به کلمه «صلح» با هم بحث کرده؛ سپس کلمه دیگری را که حرف اول آن «ص» باشد با قلم نی مشق کنید و هر گروه، کار خویش را پیش روی صنف به دیگران نشان دهند.

کارخانه‌گی

کلمه صلح را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

طاووس

هدف: آشنایی شاگردان با طرز درست خطاطی کلمه «طاووس» در جمله، با خط نستعلیق روی خط کرسی

پرسش‌ها

چه فکر می‌کنید، حرف «ط» بعد از کدام حرف می‌آید و چگونه خطاطی می‌شود؟
به نظر شما، حرف‌های کلمه «طاووس» در کدام قسمت خط کرسی قرار دارند؟

طاووس پریشانک دارد.

فعالیت

کلمه «طاووس» را با اساسات و قواعد خط نستعلیق در یک جمله، با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

جمله بالا را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

عالم

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «عالم» در جمله، با خط نستعلیق روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی کلمه «عالم» را در یک جمله با خط نستعلیق، روی خط کرسی با قلم نی خطاطی کرده اید؟
چه فکر می‌کنید، کاسهٔ حرف «ع» به کدام طرف خط کرسی واقع است؟

عالم آکنس بود که بدینکند.

فعالیت

جملهٔ فوق را با قلم نی روی خط کرسی با خط نستعلیق در کتابچه‌های تان مشق کنید.

با قلم نی سرمشق بالا را در کتابچه‌های تان مشق کنید.

فصل

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «فصل» در جمله، با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

به نظر شما، حرف‌های کلمه فصل در کدام قسمت‌های خط کرسی قرار دارند؟
چه فکر می‌کنید، حرف‌های کلمه فصل را روی خط کرسی با خط نستعلیق، خطاطی کرده می‌توانید؟

یک سال چهار فصل است.

فعالیت

در باره جمله بالا و طرز خطاطی آن فکر کرده؛ سپس آن را چند بار در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

جمله فوق را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

قانون

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «قانون» در جمله، با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

گاهی کلمه «قانون» را با خط نستعلیق توسط قلم نی در یک جمله، روی خط کرسی خطاطی کرده اید؟
به نظر شما، حرف «ق» در اول و وسط کلمه چه شکلی را به خود می‌گیرد؟

به قانون کشور خود پایبندیم.

فعالیت

درباره جمله بالا و طرز خطاطی آن با همدیگر بحث کرده؛ سپس آنرا با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

کارخانه گی

جمله فوق را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

کتاب

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «کتاب» در جمله، با خط نستعلیق، روی خط کرسی.

پرسش
به نظر شما، جمله زیر چگونه خطاطی شده و در کلمه‌های آن چند حرکت مشاهده می‌شود؟

قرآن کتاب خداست.

فعالیت

درباره جمله فوق و طرز خطاطی آن با همدیگر مشوره کرده؛ سپس آن را با قلم نی، روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

جمله فوق را روی خط کرسی با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

لباس

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «لباس» در جمله، با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

به نظر شما، حرف‌های «ل» و «الف» چند بار در کلمه «لباس» آمده است؟
گاهی در یک جمله کلمه «لباس» را با خط نستعلیق، روی خط کرسی خطاطی کرده اید؟

ز بهمین لباس زیباست نشان آسیت

فعالیت

جمله بالا را توسط قلم نی با خط نستعلیق، روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

جمله فوق را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

مادر

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «مادر» در جمله، با اساسات خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

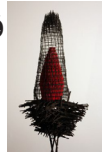
گاهی کلمه «مادر» را در یک جمله با خط نستعلیق توسط قلم نی، روی خط کرسی خطاطی کرده اید؟
چه فکر می‌کنید، در خطاطی کلمه «مادر» با خط نستعلیق چند حرکت در نظر گرفته شده است؟

بهبشت زیر پای مادراست .

فعالیت

درباره جمله فوق و طرز خطاطی کلمه «مادر» با همدیگر بحث کرده؛ سپس آنرا با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

سر مشق فوق را با قلم نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

نان

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی و حرکت‌های کلمه «نان» در جمله، با قلم‌نی، روی خط کرسی

پرسش‌ها

به نظر شما، در حرکت حرف‌های کلمه «نان» توسط قلم‌نی چند حرکت مشاهده می‌شود؟
در جمله زیر کدام حرف‌ها زیر خط کرسی و کدام حرف‌ها بالای خط کرسی قرار دارند؟

(جل جلاله)
نان هم‌کلی از نعمت‌های بزرگ خداوند است.

فعالیت

درباره حرکت‌های کلمه «نان» و طرز خطاطی جمله بالا با هم مشوره کرده؛ سپس آن‌را با خط نستعلیق توسط قلم‌نی، روی خط کرسی مشق کنید.

سر مشق فوق را با قلم‌نی روی خط کرسی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

وادی

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «وادی» در جمله، با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

به نظر شما، حرف‌های ماقبل و ما بعد حرف «و» کدام‌ها اند؟
گاهی کلمه وادی را با خط نستعلیق، روی خط کرسی خطاطی نموده اید؟

نقشه در وادی و رفت کاروان .

فعالیت

درباره حرکت‌های جمله فوق و طرز خطاطی آن با همدیگر بحث کرده؛ سپس آن‌را با قلم نی، روی خط کرسی با خط نستعلیق مشق کنید.

سر مشق بالا را با قلم نی در کتابچه‌های تان مشق کنید.

هنر

هدف: آشنایی شاگردان با طرز خطاطی کلمه «هنر» در جمله، با خط نستعلیق، روی خط کرسی

پرسش‌ها

چه فکر می‌کنید، کلمه «هنر» از چند حرف تشکیل شده است؟
به نظر شما، حرف «ه» با حرف‌های دیگر چگونه خطاطی می‌شود؟

هنر برتر از گوهر آمد پدید.

فعالیت

درباره حرکت‌ها و طرز خطاطی کلمه «هنر» در جمله، با همدیگر بحث کرده؛ سپس آن‌را در کتابچه‌های تان مشق کنید.

با قلم نی سرمشق بالا را در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.

یاسمن

هدف: آشنایی شاگردان با حرکت‌های کلمه «یاسمن» و طرز خطاطی آن در جمله، روی خط کرسی با خط نستعلیق

پرسش‌ها

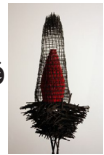
گاهی کلمه «یاسمن» را در جمله با قلم نی، روی خط کرسی خطاطی کرده اید؟ چه فکر می‌کنید، حرف «ی» چند نوع است و چگونه خطاطی می‌شود؟

بهار و یاسمن را می‌کنیم یا

فعالیت

با در نظر داشت حرکت‌های کلمه «یاسمن» با خط نستعلیق دقت کرده؛ سپس آن را با قلم نی در جمله روی خط کرسی خطاطی کنید و سعی نمایید تا مانند سرمشق کتاب آن را زیبا خطاطی کنید.

سرمشق فوق را روی خط کرسی در کتابچه‌های تان چندین بار مشق و تمرین کنید.

بخش دوم

رهنمای تدریس حسن خط

درس اول

صفحه ۱

ساعت اول

زمان تدریس «دوساعت درسی»

آ	عنوان درس
	اهداف کلی
<p>از شاگردان انتظار می‌رود تا در پایان این درس به اهداف زیر دست یابند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - طرز خطاطی و زیبانویسی حرف «آ» را با قاعده خط نستعلیق بدانند. - کلمه آب را با خط نستعلیق، روی خط کرسی خطاطی کرده بتوانند. - با طرز خطاطی حرف‌ها توسط قلم نی با خط نستعلیق علاقه‌مند شوند. 	<p>اهداف آموزشی</p> <ul style="list-style-type: none"> - دانشی - مهارتی - ذهنیتی
انجام فعالیت‌های گروهی، انفرادی، سؤال و جواب، کار عملی، تمرین و تکرار.	روش‌های تدریس
کتاب، کتابچه، قلم نی، قلم پנסل، پنسِل پاک، تباشیر، دوات، خط کش، قط زن «قطع زن»	وسایل تدریس
جهت یادگیری و تحکیم درس از شاگردان در رابطه به درس چند سوال نمایید.	شیوه ارزیابی
۵ دقیقه	<p>فعالیت‌های مقدماتی</p> <p>ادای سلام و احوال پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، تبریکی سال جدید تعلیمی، صحبت در مورد مضمون حسن خط صنف سوم و آغاز درس صنف چهارم</p>
۵ دقیقه	<p>پرسش‌های انگیزه‌ی متن درس</p> <p>گاهی حرف «الف» و «مد» «آ» را روی خط کرسی توسط قلم نی با خط نستعلیق خطاطی نموده اید؟</p>

<p>مدت زمان</p> <p>۳۵ دقیقه</p>	<p>فعالیت‌های معلم</p> <p>از شاگردان در مورد درس سوال کنید.</p> <ul style="list-style-type: none"> • شاگردان را به خطاطی حرف «آ» روی خط کرسی با خط نستعلیق رهنمایی کنید. • طریقه زیبا نویسی حرف «آ» را با خط نستعلیق به شاگردان توسط قلم نی نشان دهید. • کار گروهی را نظارت نموده اصلاح کنید. • برای تشویق بیشتر شاگردان کار گروهی شان را به نمایش بگذارید.
<p>کارخانه‌گی</p> <p>سرمشق کلمه آب را با خط نستعلیق توسط قلم نی در کتابچه‌های تان مشق و تمرین کنید.</p>	
<p>معلومات اضافی</p> <p>استاد محترم: در سال‌های قبل تمام درس‌های کتب درسی صنف‌های اول، دوم و سوم مضمون حسن خط دوره اول ابتدایی برای فهم بیشتر شاگردان با خط نسخ خطاطی و تدریس شده است. لهذا پیرامون چگونه‌گی معنای انواع خط‌ها باید معلومات حاصل گردد.</p> <p>۱- نسخ به معنای باطل کردن و برگرداندن چیزی و نام یک نوع خطی است که با آن کتاب‌ها را می‌نویسند. این خط زاده چند نوع خط‌های اسلامی دیگر به نام‌های: محقق، ریحان، ثلث و توقع است.</p> <p>۲- تعلیق، به معنای آویزان کردن چیزی به چیزی دیگر، یا نامه نوشتن و یادداشت کردن است. نام یک نوع خطی است که از دو نوع خط اسلامی به نام‌های رقا و توقع گرفته شده است.</p> <p>۳- نستعلیق از خط نسخ و تعلیق آمیخته ترکیب شده است. باید دانست که نستعلیق اصل نسخ است و آن را خط دیگری ساختند و نسخ تعلیق نام نهادند.</p> <p>اهل فن با گذشت سال‌ها در آن تصرفاتی نموده‌اند و برای آن اصول و قواعد وضع کردند، خط نستعلیق که شما با آن آشنا شده‌اید از جمله زیباترین خط‌های اسلامی می‌باشد. بعضی‌ها خط‌های نسخ و نستعلیق را به دو زبان رسمی کشور یعنی زبان‌های پشتو و دری نسبت می‌دهند؛ ولی باید دانست که این دو نوع خط از جمله خط‌های زبان عربی از دوره هنرهای اسلامی می‌باشد. چنانچه قرآن کریم، اخبار، مجله‌ها و کتاب‌های درسی، کتاب‌های داستان، شعارها و لوايح «خط تحریری» از این دو نوع خط به صورت گسترده در چاپ و تحریر استفاده به عمل می‌آید.</p>	

صفحه ۲۴

ساعت اول

زمان تدریس «دوساعت درسی»

عنوان درس	دانا
اهداف کلی	آشنایی شاگردان با طرز خطاطی و حرکت‌های کلمه «دانا» توسط قلم نی با خط نستعلیق، روی خط کرسی
اهداف آموزشی	از شاگردان انتظار می‌رود که در پایان درس به اهداف زیر دست یابند: - دانشی - مهارتی - ذهنیتی - کلمه «دانا» را توسط قلم نی با خط نستعلیق خطاطی کنند. - به خطاطی کلمه‌ها توسط قلم نی با خط نستعلیق علاقه‌مند شوند.
روش‌های تدریس	انجام فعالیت‌های گروهی، انفرادی، سؤال و جواب و کارهای عملی
وسایل تدریس	کتاب، کتابچه، قلم نی، قلم پنسل، پنسل پاک، تباشیر، دوات، خط کش، قط زن «قطع زن»
شیوه ارزیابی	جهت یادگیری و تحکیم درس از شاگردان در رابطه به درس چند سوال کنید
فعالیت‌های مقدماتی	ادای سلام و احوال پرسی، تنظیم صنف، گرفتن حاضری، یادآوری درس گذشته و ارتباط آن با درس جدید
	پرسش‌های انگیزه‌ی متن درس گاهی کلمه «دانا» را روی خط کرسی با قلم نی خطاطی نموده اید؟
	۵ دقیقه
	۵ دقیقه

<p>مدت زمان ۳۵ دقیقه</p>	<p>فعالیت های معلم</p> <ul style="list-style-type: none"> • کلمه «دانش» را با رعایت نمودن خط کرسی روی تخته بنویسید. • به شاگردان هدایت دهید تا مشق را در کتابچه های شان توسط قلم تمرین کنند. • کارهای آن ها را زیر نظر داشته و مشق های شان را اصلاح نمایید. • طریقه خطاطی کلمه «دانا» را روی خط کرسی به آن ها توضیح دهید.
---------------------------------------	--

کارخانه گی

کلمه «دانا» را بادر نظر داشت خط کرسی در کتابچه های شان مشق و تمرین کنند.

معلومات اضافی

مراحل خوشنویسی «زیبانویسی»
مشق و تمرین دارای سه مرحله است: ۱- قلمی ۲- نظری ۳- ذهنی
۱- قلمی: نقل کردن حرف های کلمات سرمشق به وسیله قلم های مختلف
۲- نظری: دقت روی حرف ها و کلمه ها و در نظر گرفتن گردش حرکت های آن است که با نگاه کردن انجام می شود و در طبع و ذهن شاگردان اثر می گذارد.
۳- ذهنی: آن است که مشق کننده پس از آشنایی با قواعد خط بدون تقلید از سرمشق از ذهن خود عباراتی بنویسد و توسط آن نیروی خطی خود را بسنجد.
برای شاگردان، تمرین و فراگیری زیاد لازم است، روی حرف ها و کلمه های سرمشق استاد دقت کنند و حرکت ها و گردش های آن را در نظر بگیرند، هر چند که در ابتدا نا منظم بنویسند با صبر و حوصله کلمه ها را در حدود و اندازه سرمشق نقل و تکرار کنند. شاگردان باید تا مدتی بدون سرمشق از پیش خود چیزی بنویسند و پیوسته از شیوه و اسلوب استاد پیروی نمایند. تا مهارت مشق با کیفیت برای آن ها به قابلیت تبدیل شود و لازم است که قلم مشق را به اندازه درشتی خط سرمشق انتخاب کنند و از مشق کردن روی سرمشق های بی کیفیت و ناقص که استادانه نیست احتراز جویند.
پس از آن که خط شان نیرو گرفت گاه از ذهن خود کلمه ها و عباراتی بنویسند و آنگاه با خط استاد و سرمشق های آن را مقایسه نموده و از استاد نیز نظر خواهی کنند.
شایسته است که شاگردان از رهنمایی استاد سرپیچی نکنند و به رهنمایی او اهمیت داده در همه احوال نظافت و پاکی را مرعی دارند، لوازم خوشنویسی «زیبانویسی» خود را پاک کامل و مرتب کنند، آن قدر مبالغه در نوشتن نکنند که ملول و خسته شوند و در هنگام نوشتن عجله نکنند.

استاد محترم: از نوشتن تکرار پلان راهنمای تدریس به طور جداگانه برای هر درس در این کتاب خودداری شده است. شما می توانید از پلان راهنمای فوق در تمام درس های این کتاب استفاده کنید.
یادداشت: درس های که در این کتاب زمانگیر باشد، می توانید آن را در سه ساعت درسی تدریس کنید.